

การพัฒนาระบบการผลิตข้าวโพดฝักอ่อนในพื้นที่นา ในเขตรับน้ำชลประทาน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม System Development of Baby Corn Production in Paddy Field in Kamphaengsaen's Irrigation Area

ชัชรี นฤทุม¹ ทิพวัลย์ สีสันทร²
Chatcharee Naritoom and Thippawal Srijantr

ABSTRACT

The purpose of this study was to understand the problems and impact of baby corn production along with rice production and the research results will be used for planning and developing the baby corn production system to fit the farmer's condition and farm functioning.

It was found that the decreasing of rice production's area was due to labour limiting and low income, the most of rice production was used for family consumption. Some parts of poor soil was not suitable for vegetative, the farmers used for sugarcane production with support production inputs from the middle-quota men so that sugarcane production could be maintained. Although the farmer got the high net income from the baby corn production and the stalk, using for feeding livestock but because of the shortage family labour it's impossible for them to increase the area of baby corn production.

Suggestions related to this research were that cropping calendar for baby corn and rice production should be arranged for solving the labour shortage problems. The relayed cropping system of baby corn should be researched for supplying of stalk through out the year without grass production for feeding livestock under soil conservation planning. Furthermore, fresh baby corn production should be improved to be exported through the control of standardization and the price which will depend on its quality.

Keywords : baby corn production system, agriculture production system in Nakornpathom, agriculture system development.

1. ศูนย์ส่งเสริมและฝึกอบรมการเกษตรแห่งชาติ สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จ.นครปฐม 73140

The National Agricultural Extension and Training Center, Kasetsart University, Kamphaengsean Campus, Nakorn pathom 73140

2. ภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Dept. of Agriculture Extension and Communication, Faculty of Agriculture, Kasetsart University, Kamphaengsean Campus.

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการทำวิจัยเรื่องนี้ เพื่อศึกษาถึงปัญหาและผลกระทบของการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนควบคู่กับการทำนา และนำผลจากการศึกษานี้มาใช้ในการกำหนดแผนการพัฒนาระบบการผลิตข้าวโพดฝักอ่อนให้ถูกต้องและเหมาะสมกับสภาพของเกษตรกรและไร่นาต่อไป

ผลการวิจัยพบว่าในพื้นที่ตำบลทุ่งลูกนก อำเภอคำพ่วงแสน มีการทำนาลดลง เนื่องจากการทำนาใช้แรงงานจ้างมากขึ้น ผลตอบแทนต่อไร่ต่ำและเกษตรกรนิยมปลูกเพื่อบริโภคเท่านั้น สำหรับการปลูกอ้อยยังคงมีการปลูกในพื้นที่ที่ไม่สามารถปลูกพืชอื่นได้ และเกษตรกรผู้ปลูกอ้อยได้รับความช่วยเหลือด้านปัจจัยการผลิตและเงินกู้จาก “เจ้าแก้วอ้อย” ทำให้ยังมีการปลูกอ้อยต่อไป สำหรับการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนนั้น ถึงแม้ราคาผลตอบแทนต่อไร่จะสูงและสามารถนำดินไปเลี้ยงสัตว์ได้ก็ตาม แต่ถ้าเกษตรกรขาดแรงงานในครอบครัว ก็ไม่สามารถเพิ่มพื้นที่การปลูกข้าวโพดฝักอ่อนได้

จากผลการวิจัยนี้มีข้อเสนอแนะว่าควรจัดทำปฏิทินการปลูกข้าวโพดฝักอ่อน ให้เชื่อมกับการทำนา เพื่อลดปัญหาการขาดแคลนแรงงาน และควรศึกษาวิจัยเรื่องการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนเหลื่อมเวลาเพื่อให้มีต้นข้าวโพดเพียงพอกในการเลี้ยงวัวตลอดปีโดยไม่ต้องปลูกหญ้า ทั้งนี้โดยคำนึงถึงการรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดินนอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาคุณภาพผลผลิตข้าวโพดฝักอ่อนสด เพื่อการส่งออกโดยการกำหนดมาตรฐานคุณภาพและราคาให้แตกต่างกันตามคุณภาพ

คำนำ

ความล้มเหลวของโครงการพัฒนาการเกษตรหลาย ๆ โครงการ มักมีมูลเหตุมาจากความไม่รู้จริงเกี่ยวกับสภาพการผลิต, เหตุผลของเกษตรกร จุดมุ่งหมายและกรรมวิธีที่เกษตรกรใช้เพื่อให้บรรลุจุดมุ่ง

หมายที่ตั้งไว้ เราอาจปรับปรุงแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ด้วยการเตรียมการศึกษาวินิจฉัยก่อนเริ่มกิจกรรมการวิจัยและพัฒนาการเกษตร (กี, 2531)

ดังนั้นการพัฒนาการเกษตรในปัจจุบันนักวิจัยและพัฒนาจะต้องศึกษาโดยพิจารณาจากเกษตรกรและไร่นาของเขาทั้งระบบการผลิต เพื่อมิให้การพัฒนากิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง ในระบบส่งผลกระทบต่อกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกษตรกรดำเนินงานในไร่นาของเขา เกษตรกรในเขตอำเภอคำพ่วงแสน จังหวัดนครปฐม มีระบบการผลิตทางการเกษตรเช่นเดียวกับเกษตรกรทั่วไป กล่าวคือมีการผลิตทางการเกษตรหลาย ๆ ประเภทในไร่นา เพื่อใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ เช่น ที่ดิน แรงงาน เครื่องมือเครื่องใช้และโรงเรือน ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยเกษตรกรจะพิจารณาจากศักยภาพของทรัพยากรในการผลิตของตนเอง เช่น ที่ดินดอนไร่ปลูกอ้อย ที่ลุ่มไร่ปลูกข้าว ที่ใกล้บ้านและมีน้ำเพียงพอไร่ปลูกผัก หรือเลี้ยงวัวนม และมีการพิจารณาใช้แรงงานในครอบครัวที่เหลือเพื่อปลูกพืชเสริม เป็นต้น

ข้าวโพดฝักอ่อนเป็นพืชอีกชนิดหนึ่งที่เกษตรกรนิยมปลูกเป็นพืชเสริม เนื่องจากอายุเก็บเกี่ยวสั้นประมาณ 45-60 วัน ไม่มีโรคแมลงรบกวน ไม่ผูกพันกับอุณหภูมิหรือฤดูกาล เทคโนโลยีในการผลิตและรูปแบบการตลาดไม่ยุ่งยากนัก ทำให้เกษตรกรสามารถสอดแทรกกิจกรรมการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนเข้าไปในกิจกรรมการผลิตอื่น ๆ ในไร่นาได้โดยง่าย (ชัยรี, 2531) จึงมีเกษตรกรบางส่วนในเขต ตำบลทุ่งลูกนก อำเภอคำพ่วงแสน ได้ดำเนินการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนในไร่นาควบคู่ไปกับกิจกรรมการทำนา การปลูกอ้อยหรือการเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น ทำให้นักศึกษาถึงขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม ปัญหาและผลกระทบของการดำเนินการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนควบคู่กับกิจกรรมการทำนา และนำผลจากการศึกษานี้มาใช้ในการกำหนดแผนการพัฒนาระบบการผลิตทางการเกษตรที่ถูกต้องและเหมาะสมกับสถานะของเกษตรกรต่อไป

อุปกรณ์และวิธีการ

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. การสำรวจและเลือกพื้นที่ ได้ทำการศึกษาจากข้อมูลของสำนักงานเกษตรอำเภอกำแพงแสน ประกอบกับการออกสำรวจข้อมูลในพื้นที่อำเภอกำแพงแสนทั้งหมด พบว่าในตำบลทุ่งลูกนก มีการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนมากที่สุดและยังมีการทำนาด้วยเช่นเดียวกัน และจากการออกสำรวจเพื่อศึกษาสภาพพื้นที่ ตำบลทุ่งลูกนก พบว่าพื้นที่ใช้น้ำบาดาลดังกล่าวมีโครงการชลประทานแต่ยังไม่เสร็จสมบูรณ์ ดังนั้นเกษตรกรส่วนใหญ่ยังคงใช้น้ำฝนและใช้น้ำบาดาลในการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนในฤดูแล้ง สำหรับพื้นที่ที่มีน้ำชลประทานเต็มรูปแบบ เช่น ตำบลทุ่ง-

ขวาง นั้นเกษตรกรส่วนใหญ่จะปลูกพืชผักที่ให้ผลตอบแทนต่อไร่สูง เช่น หน่อไม้ฝรั่งเพื่อส่งออก (ชัชรี และคณะ, 2533) จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเลือกพื้นที่ตำบลทุ่งลูกนก เป็นพื้นที่ศึกษา

2. การคัดเลือกเกษตรกร ได้จัดสร้างแบบสำรวจโครงสร้างเพื่อใช้สอบถามเกษตรกรในตำบลทุ่งลูกนก ทุกครัวเรือน แบบสำรวจโครงสร้างประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ ขนาดของที่ดิน ลักษณะการถือครองที่ดิน การใช้ที่ดินในการผลิตทางการเกษตร แรงงานในครอบครัว แรงงานจ้าง เครื่องมือเครื่องใช้ โรงเรือน และรายได้ เป็นต้น แบบสำรวจโครงสร้างนี้รวบรวมได้ทั้งสิ้น 325 ครัวเรือน หลังจากนั้นนำข้อมูลดังกล่าวจากแบบสำรวจโครงสร้างมาใช้ในการคัดเลือกเกษตรกรที่มีการปลูกข้าวโพด

Table 1 Sample distribution by land, production and labour.

No.	Land		Production (rai)				Labour (manyear)	
	size (rai)	owner (%)	rice	baby corn	sugar cane	others	family	hire
1	62	100	7	2	38	dairy cow 22 heads	4	31
2	19	37	3	4	10	-	4	8
3	45	100	1.5	7.5	-	vegetable 1 rai	3	3
4	183	100	5	2	174	-	5	63
5	26	100	10	6	8	-	3	.7
6	10.5	67	-	4	5.5	-	2	2.2
7	5	100	-	1.5	2	vegetable .5 rai	3	.5
8	7	0	-	6.5	-	cattle 8 heads	2	-
9	13	100	-	4.5	-	flower .5 rai	2	-
10	8	0	-	3	4	-	2	-
11	6.5	0	-	6	-	chicken 40 heads	2	-
12	3	0	-	2.5	-	vegetable .5 rai	2	-
13	17	29	3	8	5	chicken 100 heads	4	1.5
14	13	77	4	4.5	-	vegetable 3 rais	5	.2
15	7	0	-	4	3	-	4	.2
16	29	100	4	1	-	swine 3 heads	1	1.2
17	11	100	-	5	-	chicken 10,000 heads	2	.2
18	10	100	-	2	7	-	2	1.2
19	20	50	-	18.5	-	-	4	.1
20	24	100	-	12	8	-	4	.5
21	16	100	6	5	-	-	5	-

Table 2 Comparative important data for study and analysis.

No.	Land		Labour (manyear)				Main Production (rai)			Equipment ²	Remark for baby corn's change
			FAM.	Hire for			and Their Future change ¹				
	size (rai)	owner (%)		rice	baby corn	sugar cane	rice	baby corn	sugar cane		
1	62	100	4	5	1	25	= 7	↑ 2	↓ 38	HT, HS, P, RT	for feed dairy cow
2	19	37	4	1	1	6	= 3	↓ 4	= 10	HS, P, Pi	sell land
3	45	100	3	2	1	-	= 1.5	↓ 7.5	-	HS, P	increase vegetable
4	183	100	5	4	1	58	= 5	= 2	↑ 174	T, HT, S, P, Pi, Tr	limited family labour
5	26	100	3	-	.2	.5	= 10	= 6	↓ 8	HT, HS	-
6	10.5	67	2	-	.2	2	-	= 4	↓ 5.5	HT, HS, P	-
7	5	100	3	-	-	.5	-	= 1.5	↓ 2	HS, P, Pi	-
8	7	0	2	-	-	-	-	↑ 6.5	-	HS, P	good price, for feed cow.
9	13	100	2	-	-	-	-	↓ 4.5	-	P	chicken raising
10	8	0	2	-	-	-	-	↑ 3	↓ 4	P	good price
11	6.5	0	2	-	-	-	-	= 6	-	P	-
12	3	0	2	-	-	-	-	= 2.5	-	P	-
13	17	29	4	-	-	1.5	= 3	= 8	↑ 5	HS, P	-
14	13	27	5	-	.2	-	= 4	= 4.5	-	HS, P	-
15	7	0	4	-	.2	-	-	= 4	= 3	P	-
16	29	100	1	1	.2	-	= 4	= 1	-	HS, P	-
17	11	100	2	-	.2	-	-	= 5	-	HS, P	-
18	10	100	2	-	.2	1	-	= 2	= 7	HS, P, Pi	-
19	20	50	4	-	.1	-	-	= 18.5	-	HS, P	-
20	24	100	4	-	-	.5	-	↓ 12	↑ 8	HS, P, Pi	limited family labour
21	16	100	5	-	-	-	= 6	↑ 5	-	HS, P, Pi	good price

Remark : Future change 1 = Stable ↑ Increase ↓ Decrease

Equipment 2 HT = Hand Tracter, HS = Hand Sprayer, P = Pump, RT = Rice Thresher,
Pi = Pick up, S = Sprayer, T = Tractor, Tr = Truck.

ฝึกก่อนและทำนาด้วย รวม 10 ราย และเลือกเกษตรกร
ที่มีการปลูกข้าวโพดฝึกก่อนร่วมกับพืชอื่น โดยไม่
ทำนาอีก 11 ราย รวม 21 ราย ทั้งนี้โดยคัดเลือกแบบ
เจาะจงจากเกษตรกรที่มีขนาดของที่ดิน การถือครอง
ที่ดิน และการใช้แรงงานจ้างที่แตกต่างกัน (Table
1)

3. การสร้างแนวทางสอบถาม ได้สร้างแนว
ทางสอบถามขึ้นเพื่อศึกษากลไกของระบบการผลิต
ในไร่นาเกษตรกร ปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นตัวกำหนด

เทคนิควิธีการผลิต รวมทั้งการเลือกยุทธวิธีเพื่อให้
บรรลุจุดมุ่งหมายของเกษตรกร โดยมีประเด็นคำถาม
เช่น ประวัติเกษตรกรและครอบครัวของเกษตรกร
จุดมุ่งหมายของเกษตรกร ระบบการผลิตและสภาพ
แวดล้อมทั้งทางด้านกายภาพและชีวภาพในไร่นา
ศักยภาพและข้อจำกัดต่าง ๆ ในระบบการผลิต เป็นต้น

4. การสอบถามเกษตรกร ใช้แนวทางสอบ
ถามที่สร้างขึ้น นำไปสอบถามเกษตรกรทั้ง 21 ราย
รายละเอียด 2-3 ครั้ง รวมทั้งการสำรวจสภาพไร่นาของ

แต่ละราย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและละเอียดเพียงพอในการศึกษาและวิเคราะห์

5. การรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ นำข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการสอบถามเกษตรกรมารวบรวมเพื่อใช้ในการศึกษาและวิเคราะห์ถึงขั้นตอนในการผลิต ปัญหาและผลกระทบของการดำเนินการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนควบคู่กับการทำนา การปลูกพืชและการเลี้ยงสัตว์อื่น ๆ ดัง Table 2 ได้นำข้อมูลสำคัญของเกษตรกรแต่ละรายมาแสดงเปรียบเทียบไว้

ผลและวิจารณ์

จาก Table 2 ซึ่งรวบรวมและเปรียบเทียบข้อมูลที่สำคัญไว้ และได้นำมาใช้ในการวิเคราะห์ระบบการปลูกพืชหลัก 3 ชนิด คือ

1. ระบบการทำนา พบว่าเกษตรกรเกือบทั้งหมดที่ทำนาปีมีจุดมุ่งหมายในการทำนาเพื่อการบริโภคภายในครัวเรือน เมื่อเหลือจึงจะขายในปีต่อไป นอกจากนั้นยังพบว่าการทำนาในปัจจุบันต้องใช้แรงงานจ้างช่วย เช่น จ้างถอนกล้า จ้างดำนา จ้างเก็บเกี่ยว เป็นต้น ส่วนใหญ่แรงงานจ้างจะต้องนำมาจากจังหวัดสุพรรณบุรี ทำให้ยุ่งยากและเสียค่าใช้จ่ายสูง ประกอบกับราคาข้าวเปลือกตกต่ำ ทำให้ผลตอบแทนต่อไร่ของการทำนาค่อนข้างต่ำ จากเหตุดังกล่าวข้างต้นเป็นผลให้เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่วางแผนการทำนาเพิ่มขึ้น ดังจะเห็นจาก Table 2

2. ระบบการปลูกอ้อย พบว่าเกษตรกรรายใหญ่ที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่จะใช้พื้นที่ส่วนที่เหลือจากกิจกรรมอื่น เพื่อปลูกอ้อย ซึ่งเป็นพืชที่ไม่ต้องการการดูแลเอาใจใส่มาก นอกจากนั้นบางรายยังทำหน้าที่เป็น “เจ้าแก่อ้อย” อีกด้วย สำหรับเกษตรกรรายย่อยบางรายที่มีพื้นที่ขนาดปานกลาง ยังคงปลูกอ้อยเนื่องจากในการปลูกอ้อยจะได้รับความช่วยเหลือจาก “เจ้าแก่อ้อย” ทั้งในเรื่องปัจจัยการผลิต แรงงาน รวมทั้งเงินยืมเพื่อใช้จ่ายในครอบครัว จากเหตุดังกล่าวข้างต้น ทำให้เกษตรกรทั้งรายใหญ่และรายย่อยยังคงปลูกอ้อยต่อไป ถึงแม้จะทราบว่าการผลตอบแทน

ต่อไร่ของการปลูกอ้อยจะต่ำมากกว่าพืชอื่น ๆ ก็ตาม ส่วนเกษตรกรรายย่อยที่มีขนาดพื้นที่น้อยและได้ลองปลูกข้าวโพดฝักอ่อนแล้ว จะวางแผนการผลิตอ้อยลดลงในอนาคต

3. ระบบการปลูกข้าวโพดฝักอ่อน พบว่าการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนในพื้นที่ ดาบหลวงลูกนกนั้นส่วนใหญ่จะใช้น้ำบาดาล มีการปลูกประมาณ 4 ครั้งต่อปี พื้นที่ปลูกจะเป็นพื้นที่ที่คนละแปลงกับการทำนาทั้งหมด เครื่องมือที่เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดฝักอ่อนใช้ส่วนใหญ่คือ เครื่องสูบน้ำ การใช้แรงงานจ้างจากภายนอกเพื่อการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนจะมีค่อนข้างน้อยกล่าวคือ มีเฉพาะการเตรียมดิน และการหยอดเมล็ด แต่ถ้าเกษตรกรมีเครื่องมือหยอดเมล็ด (เจ็บ) ก็จะลดแรงงานจ้างลงได้ การผลิตข้าวโพดฝักอ่อนยังคงใช้บริการของพ่อค้าคนกลาง เช่น การเตรียมดิน การซื้อปัจจัยการผลิต รวมทั้งการขายผลผลิตให้แก่พ่อค้าคนกลางที่ให้บริการ นอกจากนั้นยังพบว่า การปลูกข้าวโพดฝักอ่อนแต่ละครั้งจะให้ผลตอบแทนต่อไร่ประมาณ 2,000 บาท และในฤดูแล้งยังสามารถขายต้นข้าวโพดฝักอ่อนให้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงวัวได้อีกด้วย และจาก Table 2 จะพบว่าเกษตรกรบางรายวางแผนเพิ่มพื้นที่การปลูกข้าวโพดฝักอ่อนเนื่องจากราคาดีหรือให้ผลตอบแทนต่อไร่สูง รวมทั้งในรายที่เลี้ยงวัวจะปลูกข้าวโพดฝักอ่อนเพิ่ม เพื่อใช้เป็นอาหารสัตว์แทนหญ้าในการเลี้ยงวัว ส่วนเกษตรกรบางรายวางแผนลดพื้นที่การปลูกข้าวโพดฝักอ่อนเนื่องจากจะหันไปปลูกผักหรือเลี้ยงไก่ และบางรายมีแรงงานจำกัด ไม่สามารถดูแลข้าวโพดฝักอ่อนได้ จึงต้องลดพื้นที่การผลิตลง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนากระบวนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อน ดังนี้

1. ระบบการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนร่วมกับการทำนา เป็นกิจกรรมที่เกษตรกรที่มีแรงงานในครอบครัวเพียงพอสามารถทำได้ สำหรับในรายที่แรงงาน

ในครอบครัวไม่เพียงพอ นักส่งเสริมอาจต้องจัดทำปฏิทินการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนให้เลื่อมเวลากับการทำนา ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรสามารถจัดสรรแรงงานเพื่อปลูกพืชทั้งสองชนิดได้ดีขึ้น แต่ราคาข้าวที่ตกต่ำอาจไม่เป็นแรงจูงใจเพียงพอสำหรับกระตุ้นให้เกษตรกรหันมาปลูกข้าวอีกต่อไป

2. ระบบการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนเพื่อใช้ต้นเป็นผลพลอยได้ในการเลี้ยงวัว น่าจะเป็นประเด็นหัวข้องานวิจัยที่น่าสนใจศึกษาต่อไป ว่าจะต้องปลูกข้าวโพดฝักอ่อนเลื่อมเวลากันอย่างไรจึงจะให้ต้นข้าวโพดเพียงพอในการเลี้ยงวัวตลอดปี โดยไม่ต้องปลูกหญ้า ทั้งนี้เกษตรกรจะได้รับผลตอบแทน 2 ทางคือ ขายฝักข้าวโพดได้ และยังใช้ต้นข้าวโพดในการเลี้ยงวัวอีกด้วย และเพื่อรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดินควรนำผลพลอยได้จากการเลี้ยงวัวมาใช้ในระบบการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนด้วย สำหรับเรื่องนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาแล้วและจะนำผลการศึกษามาเสนอในโอกาสต่อไป

3. การพัฒนาคุณภาพผลผลิตข้าวโพดฝักอ่อนสดเพื่อการส่งออก เนื่องจากแนวโน้มของการส่งออกข้าวโพดฝักอ่อนสดมีมากขึ้นทุกปี แต่ก็มีปัญหาด้านคุณภาพของผลผลิตไม่ได้มาตรฐานตามที่ตลาดต่างประเทศต้องการ ทั้งนี้เกิดจากเกษตรกรไม่มีแรงจูงใจในการพัฒนาคุณภาพผลผลิต เนื่องจากไม่มีการกำหนดมาตรฐานคุณภาพผลผลิตและการกำหนดราคาให้แตกต่างกันตามคุณภาพผลผลิต ดังนั้น รัฐบาลโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์, กระทรวงพาณิชย์ ควรร่วมมือกับบริษัทผู้ส่งออกกำหนดมาตรฐานผลผลิตข้าวโพดฝักอ่อนสดตามความต้องการของตลาดที่มีอยู่ และควรมีการประกันราคาตามคุณภาพของผลผลิตที่แตกต่างกัน ซึ่งจะเป็นแรงกระตุ้นให้เกษตรกรหันมาพัฒนาคุณภาพข้าวโพดฝักอ่อนสดเพื่อการส่งออก ทั้งนี้โดยอาศัยความร่วมมือจากพ่อค้าคนกลางในท้องถิ่น อนึ่งสำหรับเรื่องนี้ผู้วิจัยกำลัง

ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับมาตรฐานคุณภาพร่วมกับบริษัทผู้ส่งออกบางบริษัทอยู่

สรุป

การพัฒนาระบบการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนร่วมกับการทำนาหรือการปลูกพืช การเลี้ยงสัตว์อื่น ๆ นั้น สามารถทำได้โดยคำนึงถึงปัจจัยการผลิตและข้อจำกัดต่าง ๆ ที่เกษตรกรมีอยู่ เช่น ที่ดิน แรงงาน เครื่องมือเครื่องใช้ และทุน เป็นต้น นอกจากนั้นยังต้องพิจารณาจุดประสงค์ของเกษตรกรประกอบในการวางแผนพัฒนาดังกล่าว

การดำเนินการพัฒนาการเกษตรไม่ใช่เรื่องยาก ถ้านักวิจัยและพัฒนาจะเริ่มต้นด้วยการศึกษาทำความเข้าใจและวิเคราะห์สภาวะการเกษตรอย่างเป็นระบบ มิใช่มองเฉพาะด้านใดด้านหนึ่ง ที่มีความชำนาญของตนอีกต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ชัชรี นฤทุม. 2531. การเพิ่มผลผลิตข้าวโพดฝักอ่อน ศูนย์ส่งเสริมและฝึกอบรมการเกษตรแห่งชาติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน. จังหวัดนครปฐม 12 หน้า.
- ชัชรี นฤทุม, ทิพวัลย์ สีจันทร์, ปรียานุช ตั้งตรง-หฤทัย, กิตติ สิมศิริวงษ์, ปราโมทย์ สฤษดิ์-นิรันดร์, จงเจตน์ จันทรประเสริฐ และ Guy Trebuil. 2533. การจำแนกระบบการทำฟาร์มโดยอาศัยประวัติและการดำเนินงานของเกษตรกรในเขตตำบลทุ่งขวาง อำเภอกำแพงแสน. วิทยาสารเกษตรศาสตร์ สาขาสังคมศาสตร์ 11 (2) / 141-150.
- กี เทร์นุช. 2531. หลักเกณฑ์และขั้นตอนการวินิจฉัยระบบชุมชนเกษตร : กรณีตัวอย่างอำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา. โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบเกษตรกรรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 47 หน้า